

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. P. Z.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. T. Š., advokátom v K., proti žalovanému **Ing. J. S. – S., B.**, o **odstránenie väd diela**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 22 C 146/2006, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. júla 2009 sp.zn. 2 Co 194/2009 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice II rozsudkom z 24. februára 2009 č.k. 22 C 146/2006-123 rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zabezpečiť odstránenie závad tak, že vymení pôvodné cetrisové dosky za cetrisové dosky Finish o hrúbke 16 mm, za použitia predpísaného kotvenia, pri dodržaní predpísanej vzdialenosti kotviacich prvkov. Cetrisové dosky zabezpečí nástrekom bielej umelohmotnej omietky, a to do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol, žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, žalobcovi a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu každému vo výške 54,57 € do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Pri rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že účastníci uzavreli zmluvu o dielo, zmluvný vzťah bol dohodnutý na základe objednávky, ktorá bola obidvoma stranami akceptovaná a podpísaná 20. októbra 2003. Dielo malo spočívať vo výrobe, dodávke a montáži zábradlia na balkón rodinného domu žalobcu. V dôsledku vzniku vady počas plynutia záručnej doby žalobca reklamoval vadu diela týkajúcu sa cetrisových dosiek. Na základe vykonaného dokazovania s prihliadnutím na ustanovenie § 631 Občianskeho zákonníka a nasledujúcich, súd prvého stupňa mal

za preukázané, že medzi účastníkmi vznikol právny vzťah, keďže v zmluve nedošlo k vymieneniu osobitných požiadaviek na kvalitu. Žalovaný ako zhotoviteľ mal dielo vykonať tak, aby svojou povahou a rozsahom zodpovedalo bežným požiadavkám a technickej norme v súlade s § 633 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Prihliadajúc na závery znaleckého posudku uzavrel, že žalovaný v konaní nepreukázal, že postupoval v súlade s § 637 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že v danom prípade dielo má vadu spočívajúcu v ohybe cetrisových dosák, v dôsledku čoho dochádza k porušeniu vonkajšej povrchovej úpravy diela a môže dôjsť aj k iným zmenám materiálu. Z uvedených dôvodov zaviazal žalovaného odstrániť vady diela. Konanie v časti o zaplatenie sankčného úroku vo výške 0,05 % z fakturovanej ceny považoval za dohodu o zmluvnej pokute, vychádzajúc z ustanovenia § 544 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uzavrel, že zmluvná pokuta v súlade s ustálenou súdnou praxou bola dohodnutá v rozpore s dobrými mravmi, neprimeraná cene diela. Navyše, sankčná pokuta uplatnená žalobcom v žalobe nebola zmluvnými stranami dohodnutá, preto žalobu v tejto časti zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a o trovách štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 30. júla 2009 sp.zn. 2 Co 194/2009 na odvolanie žalobcu smerujúce proti tej časti výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania a o náhrade trov štátu zmenil rozsudok vo výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť trovy štátu tak, že štát vo vzťahu k žalobcovi nemá právo na náhradu trov, potvrdil rozsudok vo výroku o trovách konania, návrh na opravu dôvodov rozsudku zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd z obsahu spisu mal za nesporné, že v danom prípade predmetom konania bolo okrem uloženia odstránenia väd diela, aj zaplatenie sankcie (zmena žalobného petitu pripustená 24. februára 2009 na základe písomného podania žalobcu zo 7. januára 2008), ktorú súd prvého stupňa posúdil ako zmluvnú pokutu. Správne preto podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa rozhodoval aj o tomto nároku. V tejto časti bola žaloba zamietnutá, rozsudok v tejto časti sa stal právoplatný a nemohol byť v odvolacom konaní preskúmaný. Preto pri posudzovaní správnosti použitia ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. odvolací súd vychádzal z toho, že v časti žalobe bolo vyhovené a v časti bola žaloba zamietnutá, preto záver súdu prvého stupňa o tom, že žalobca bol v konaní úspešný iba čiastočne, je správny. Za týchto okolností správne súd prvého stupňa postupoval, ak pri rozhodovaní o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. Keďže žalobca bol v konaní úspešný čiastočne, rozhodnutie súdu prvého stupňa o tom, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov

konania odvolací súd považoval za vecne správny a v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd považoval odvolanie žalobcu proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť trovy štátu za dôvodné. V konaní, v ktorom vo vzťahu medzi účastníkmi prichádza do úvahy náhrada nákladov konania má štát podľa § 148 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu nákladov konania len proti tomu účastníkovi konania, ktorého by podľa výsledkov konania postihovala povinnosť na náhradu nákladov konania druhému účastníkovi. V danom prípade žalobcu podľa výsledkov konania nemôže postihnúť povinnosť na náhradu nákladov konania žalovanému, preto v danom prípade nie sú splnené podmienky podľa § 148 ods. 1 O.s.p. na uloženie náhrady trov štátu vo vzťahu k žalobcovi, preto odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku, ktorým žalobcovi bola uložená povinnosť zaplatiť trovy štátu tak, že žalobcovi túto povinnosť neuložil. Pokiaľ sa žalobca domáhal opravy dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa v časti, v ktorej bolo rozhodované o nároku na zaplatenie sankcie, tvrdiac, že tento nárok nebol predmetom konania, odvolací súd z obsahu spisu zistil, že predmetom konania tento nárok bol, preto časť dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa týkajúca sa sankcie (zmluvnej pokuty) je správna a dôvodná. Z uvedeného dôvodu neboli splnené podmienky na vypustenie tejto časti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa, preto návrh na opravu dôvodov odvolací súd ako nedôvodný zamietol. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 2 O.s.p. Keďže žalobca v odvolacom konaní bol úspešný iba čiastočne, odvolací súd v súlade s § 142 ods. 2 O.s.p. rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, pretože žalobca bol v odvolacom konaní úspešný iba čiastočne.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, okrem zmeňujúcemu výroku, t.j. že štát vo vzťahu k žalobcovi nemá právo na náhradu trov konania, podal dovolanie žalobca. Namietal vadu podľa § 237 písm.e/ O.s.p., t.j. že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný. Mal za to, že súd prvého stupňa nesprávne rozhodol o zamietnutí žaloby v časti zmluvnej pokuty (0,7 %) z dôvodu, že takýto nárok neuplatňoval, keď v tejto súvislosti poukázal na svoje podanie z 19. februára 2009. Napriek tomu súd prvého stupňa o sankčnej pokute rozhodol tak, že túto nepriznal, v tejto časti žalobu zamietol, čo malo vplyv na rozhodnutie ohľadne náhrady trov konania. Náhradu trov konania mu súd prvého stupňa nepriznal s odôvodnením, že mal v konaní úspech len čiastočný. Súd prvého stupňa bez akéhokoľvek návrhu rozhodoval aj vo veci zmluvne dohodnutej pokuty 0,05 % denne a túto „zamietol“ iba však v odôvodnení rozsudku s tým, že je v rozpore s dobrými mravmi a je neprimeraná cene diela, čo pokladá za zmatečné. Žiadal, aby v tejto časti odôvodnenia bol

rozsudok súdu prvého stupňa opravený. Navrhol rozhodnutia oboch súdov zmeniť a priznať mu trovy prvostupňového a odvolacieho konania. Zároveň žiadal priznať trovy dovolacieho konania.

Žalovaný sa na vyjadrenie žalobcu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydaného vo forme uznesenia sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm.c/] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm.c/ O.s.p.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, o predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V treťom odseku ustanovenia § 239 O.s.p. sú vymenované prípady, ktoré vylučujú prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu. Jedným z nich je aj prípad, keď dovolanie smeruje proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania. V danej veci je nepochybné, že dovolateľ dovolaním napáda uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o takejto veci. Dovolanie žalobcu preto podľa § 239 ods. 3 O.s.p. nie je prípustné.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale komplexne sa zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení.

Dovolateľ síce namieta vadu podľa § 237 písm.e/ O.s.p., t.j., že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, avšak vo vzťahu k výroku rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým tento žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Proti tomuto výroku rozsudku súdu prvého stupňa žalobca odvolanie nepodal, a tak predmetom odvolacieho prieskumu sa stali len tie výroky rozsudku súdu prvého stupňa, ktorými bolo rozhodnuté o náhrade trov konania a o náhrade trov štátu.

Dovolací súd poznamenáva, že odvolací súd sa vzhľadom na návrh žalobcu o opravu dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa (§ 165 ods. 1 O.s.p.) zaoberal námietkami žalobcu (opakovane uvádzanými aj v dovolaní) ohľadne (ne)uplatnenia nároku na priznanie zmluvnej pokuty 0,7 %. Z obsahu spisu nepochybné vyplýva, že návrh na priznanie zmluvnej pokuty 0,7 % fakturovanej ceny diela za každý deň omeškania bola žalobcom riadne uplatnená (podanie zo 7. januára 2008 súdu doručené 14. januára 2008) a súd prvého stupňa na pojednávaní 24. februára 2009 za účasti žalobcu a jeho právneho zástupcu bez ich

akýchkoľvek námietok uznesením pripustil zmenu žalobného petitu. V konečnom rozhodnutí rozhodol o celom uplatnenom nároku. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia správne na tento nezvratný fakt pri rozhodovaní o návrhu na opravu dôvodov poukázal. Súd prvého stupňa za predmet konania považoval odstránenie závad (vád) na vykonanom diele pod sankciou 0,7 % z fakturovanej ceny diela za každý deň omeškania a každú závalu (viď prvý odsek odôvodnenia).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. ako smerujúce proti uzneseniu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné. Keďže dovolanie nie je procesne prípustné, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého uznesenia.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalovanému žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. apríla 2010

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenie : Jarmila Uhlířová